

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

24 FÉVRIER 1999

PROJET DE LOI

**relatif à la protection
pénale des mineurs**

AMENDEMENTS

N° 53 DE M. LANDUYT ET CONSORTS

Art. 36

**Remplacer le dernier alinéa du paragraphe
proposé par l'alinéa suivant:**

«La personne compétente ou le service compétent est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission de probation des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. La personne compétente ou le service compétent est tenu d'informer la commission de probation de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

Voir:

- 1907 - 98 / 99:

- N° 1 : Projet de loi .
- Nos 2 à 4 : Amendements.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

24 FEBRUARI 1999

WETSONTWERP

**betreffende de strafrechtelijke
bescherming van minderjarigen**

AMENDEMENTEN

Nr. 53 VAN DE HEER LANDUYT c.s.

Art. 36

**Het laatste lid van de voorgestelde paragraaf
vervangen als volgt :**

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de probatiecommissie in ken-
nis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoe-
ring van de begeleiding of de behandeling zijn gerezen.
De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de
probatiecommissie in kennis te stellen van de onder-
breking van de begeleiding of de behandeling.».*

Zie:

- 1907 - 98 / 99:

- Nr. 1 : Wetsontwerp.
- Nrs. 2 tot 4 : Amendementen.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

N° 54 DE M. LANDUYT ET CONSORTS

Art. 32

Remplacer le dernier alinéa par l'alinéa suivant:

«La personne compétente ou le service compétent est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission de probation des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. La personne compétente ou le service compétent est tenu d'informer la commission de probation de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

N° 55 DE M. LANDUYT ET CONSORTS

Art. 31

Remplacer le dernier alinéa par l'alinéa suivant:

«La personne compétente ou le service compétent est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission de probation des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. La personne compétente ou le service compétent est tenu d'informer la commission de probation de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

N° 56 DU GOUVERNEMENT

Art. 38bis (nouveau)

Insérer un article 38bis, rédigé comme suit :

«Art. 38bis. — A l'article 77bis § 1er, alinéa 1er, de la même loi inséré par la loi du 13 avril 1995, les mots «, le transit» sont insérés entre le mot «entrée» et les mots «ou le séjour».

JUSTIFICATION

L'objectif de cet amendement est de clarifier la portée du texte de l'article 77bis qui est générale et n'entend pas exclure l'hypothèse du transit d'un étranger dans le Royaume.

Le ministre de la Justice,

T. VAN PARYS

Nr. 54 VAN DE HEER LANDUYT c.s.

Art. 32

Het laatste lid vervangen als volgt :

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de probatiecommissie in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van de begeleiding of de behandeling zijn gerezen. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de probatiecommissie in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».*

Nr. 55 VAN DE HEER LANDUYT c.s.

Art. 31

Het laatste lid vervangen als volgt :

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de probatiecommissie in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van de begeleiding of de behandeling zijn gerezen. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de probatiecommissie in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».*

R. LANDUYT
Th. GIET
J. HERZET
J. VANDEURZEN
M. VERWILGHEN

Nr. 56 VAN DE REGERING

Art. 38bis (nieuw)

Een artikel 38bis invoegen luidende :

«Art. 38bis. — In artikel 77bis, §1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging van vreemdelingen, worden de woorden «, er via dooreist» invoegd tussen de woorden «binnenkomt» en «of er verblijft».

VERANTWOORDING

De bedoeling van dit amendement is de strekking van artikel 77bis te verduidelijken : ook de hypothese van de dooreis van een vreemdeling in het Rijk mag niet worden uitgesloten.

De minister van Justitie,

T. VAN PARYS

N° 57 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 28

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 28. — *L'article 28quinquies, § 2, du Code d'instruction criminelle inséré par la loi du 12 mars 1998, est complété par l'alinéa suivant :*

«*Sans préjudice de l'alinéa précédent, le procureur du Roi peut, par une décision motivée, refuser ou différer jusqu'à sa majorité, la communication de la copie au mineur en raison de circonstances graves et exceptionnelles, s'il apparaît qu'il existe un risque pour celui-ci d'en être dépossédé ou de ne pouvoir en préserver le caractère personnel. Cette décision est déposée au dossier.*

Il pourra toutefois dans ce cas permettre au mineur accompagné d'un avocat ou d'un assistant de justice du service d'accueil des victimes du parquet, de consulter le procès-verbal de son audition.».

N° 58 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 29

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 29. — *L'article 57, § 2, du même Code, rétabli par la loi du 12 mars 1998, est complété par l'alinéa suivant :*

«*Sans préjudice de l'alinéa précédent, le juge d'instruction peut, par une décision motivée, refuser ou différer jusqu'à sa majorité, la communication de la copie au mineur en raison de circonstances graves et exceptionnelles, s'il apparaît qu'il existe un risque pour celui-ci d'en être dépossédé ou de ne pouvoir en préserver le caractère personnel. Cette décision est déposée au dossier.*

Il pourra toutefois dans ce cas permettre au mineur accompagné d'un avocat ou d'un assistant de justice du service d'accueil des victimes du parquet, de consulter le procès-verbal de son audition.».

Nr. 57 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 28

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 28. — *Artikel 28quinquies, § 2, van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 12 maart 1998, wordt aangevuld met het volgende lid :*

«*Onverminderd het vorige lid, in geval van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden, kan de procureur des Konings de mededeling van de kopie aan de minderjarige bij een met redenen omklede beslissing weigeren of uitstellen tot deze laatste meerderjarig is geworden, wanneer blijkt dat de minderjarige het gevaar loopt dat de kopie hem wordt ontnomen of hij het persoonlijke karakter ervan niet kan bewaren. Die beslissing wordt bij het dossier gevoegd.*

Niettemin kan hij in dit geval toestaan aan de minderjarige, vergezeld door een advocaat of een justitie-assistent van de dienst slachtofferhulp van het parket, om het proces-verbaal van zijn verhoor te raadplegen.».

Nr. 58 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 29

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 29. — *Artikel 57, § 2, van hetzelfde Wetboek, opnieuw opgenomen bij de wet van 12 maart 1998, wordt aangevuld met het volgende lid :*

«*Onverminderd het vorige lid, in geval van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden, kan de onderzoeks-rechter de mededeling van de kopie aan de minderjarige bij een met redenen omklede beslissing weigeren of uitstellen tot deze laatste meerderjarig is geworden, wanneer blijkt dat de minderjarige het gevaar loopt dat de kopie hem wordt ontnomen of hij het persoonlijke karakter ervan niet kan bewaren. Die beslissing wordt bij het dossier gevoegd.*

Niettemin kan hij in dit geval toestaan aan de minderjarige, vergezeld door een advocaat of een justitie-assistent van de dienst slachtofferhulp van het parket, om het proces-verbaal van zijn verhoor te raadplegen.».

N° 59 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 29bis (nouveau)

Insérer un article 29bis, rédigé comme suit :

«Art. 29bis. — § 1. Dans l'intitulé du chapitre VII, du livre Ier, du même Code, rétabli par la loi du 13 avril 1995, les mots «ou témoins» sont insérés entre les mots «victimes» et «de certains délits»;

§ 2. A l'article 91 du même Code, rétabli par la loi du 13 avril 1995, sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots «ou témoin» sont insérés entre les mots «victime» et «des faits»;

2° les mots «articles 372, 373, 375, 379, 380 et 380bis du Code pénal» sont remplacés par les mots «articles 347bis, 379, 380, 380bis, 380ter, 383, 383bis, 385, 386, 387, 398 à 405, 410, 422bis, 422ter, 423 à 424sexies, 428, 430, 430bis, 431 du Code pénal».

§ 3. Les articles 92 à 101 du même Code, abrogés par la loi du 20 mai 1990, sont rétablis dans la rédaction suivante :

«Art. 92. — § 1. Le procureur du Roi ou le juge d'instruction peut ordonner l'enregistrement audiovisuel de l'audition des mineurs victimes ou témoins d'infractions visées à l'article 91, avec leur consentement.

Pour les mineurs de moins de 12 ans, un avertissement est toutefois suffisant.

§ 2. L'enregistrement audiovisuel de l'audition des mineurs victimes ou témoins d'autres infractions que celles visées au § 1er peut être ordonné en raison de circonstances graves et exceptionnelles, avec leur consentement.

Pour les mineurs de moins de 12 ans, un avertissement est toutefois suffisant.

Art. 93. — L'audition enregistrée du mineur est effectuée, selon le stade de la procédure, par un magistrat du ministère public, par le juge d'instruction ou par un fonctionnaire de police nominativement désigné par l'un d'eux.

Art. 94. — L'audition enregistrée d'un mineur a lieu dans un local spécialement adapté. Les personnes autorisées à y assister sont l'interrogateur, la personne visée à l'article 91, le ou les technicien(s) et un expert psychiatre ou psychologue.

Nr. 59 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 29bis (nieuw)

Een artikel 29bis invoegen, luidend :

«Art. 29bis. — § 1. In het opschrift van hoofdstuk VII, Boek I, van hetzelfde Wetboek, opnieuw opgenomen bij de wet van 13 april 1995, worden de woorden «of getuige» ingevoegd tussen het woord «slachtoffer» en het woord «zijn»;

§ 2. In artikel 91 van hetzelfde Wetboek, opnieuw opgenomen bij de wet van 13 april 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden «of getuige» worden ingevoegd tussen het woord «slachtoffer» en de woorden «is van de feiten»;

2° de woorden «artikelen 372, 373, 375, 379, 380 en 380bis van het Strafwetboek» worden vervangen door de woorden «artikelen 347bis, 379, 380, 380bis, 380ter, 383, 383bis, 385, 386, 387, 398 tot 405, 410, 422bis, 422ter, 423 tot 424sexies, 428, 430, 430bis, 431 van het Strafwetboek».

§ 3. De artikelen 92 tot 102 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 20 mei 1990, worden opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

«Art. 92. — § 1. De procureur des Konings of de onderzoeksrechter kan de audiovisuele opname bevelen van het verhoor van minderjarigen die het slachtoffer zijn van de in artikel 91 bedoelde misdrijven of daarvan getuige zijn, met hun toestemming.

Voor minderjarigen van minder dan 12 jaar volstaat evenwel een kennisgeving.

§ 2. De audiovisuele opname van het verhoor van minderjarigen die het slachtoffer of getuige zijn van andere misdrijven dan die bedoeld in § 1, kan worden bevolen in geval van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden, met hun toestemming.

Voor minderjarigen van minder dan 12 jaar volstaat evenwel een kennisgeving.

Art. 93. — Het opgenomen verhoor van de minderjarige wordt, afhankelijk van het stadium waarin de procedure zich bevindt, verricht door een magistraat van het openbaar ministerie, door de onderzoeksrechter of door een politieambtenaar die nominatief door een van hen aangeduid wordt.

Art. 94. — Het opgenomen verhoor van de minderjarige vindt plaats in een speciaal daartoe aangepaste ruimte. De personen gemachtigd om de opname bij te wonen zijn de verhoorder, de in artikel 91 bedoelde persoon, een lid of leden van de technische dienst en een psychiater of psycholoog.

Art. 95. — L'interrogateur explique au mineur les raisons pour lesquelles il souhaite procéder à l'enregistrement audiovisuel de l'audition et l'informe qu'il pourra, à tout moment, demander d'interrompre celui-ci. Mention en est faite dans le procès-verbal.

A tout moment au cours de l'audition enregistrée, le mineur peut demander d'interrompre l'enregistrement. Cette demande est immédiatement suivie d'effet et actée.

Art. 96. — Un procès-verbal de l'audition enregistrée est établi dans les quarante-huit heures ou immédiatement en cas de privation de liberté de la personne suspectée. Ce procès-verbal reprend, outre les indications prévues à l'article 47bis, les principaux éléments de l'entretien et éventuellement une retranscription des passages les plus significatifs.

Il est procédé à la retranscription intégrale et littérale de l'audition sur demande du juge d'instruction, du procureur du Roi ou à la demande de la personne entendue ou des parties au procès. Cette retranscription rend compte de l'attitude et des expressions du mineur. Elle est versée dans les plus brefs délais au dossier.

Art. 97. — L'enregistrement de l'audition est réalisé en deux exemplaires. Les deux cassettes ont le statut d'originaux et sont déposées au greffe à titre de pièces à conviction.

En cas de nécessité, en vue notamment d'effectuer la retranscription ou l'expertise, une des cassettes peut être mise à la disposition du service de police ou de l'expert désigné.

Aucune copie des cassettes ne peut être réalisée.

Art. 98. — S'il est indispensable de reprendre ou de compléter l'interrogatoire du mineur ou de procéder à une confrontation, le procureur du Roi, le juge d'instruction, la juridiction d'instruction ou la juridiction de jugement ordonne par une décision motivée qu'il soit procédé au nouvel interrogatoire ou à la confrontation dans les formes et conditions prévues aux articles 91 à 97.

Art. 99. — Le visionnage de la cassette est limité aux personnes qui participent professionnellement à l'information, à l'instruction ou au jugement dans le cadre du dossier judiciaire, ainsi qu'aux parties au procès.

L'inculpé non détenu et la partie civile peuvent introduire une demande en ce sens auprès du juge d'instruction conformément à l'article 61ter.

Art. 95. — De verhoorder zet aan de minderjarige de redenen uiteen waarom hij wenst over te gaan tot de audiovisuele opname van het verhoor en deelt hem mede dat de minderjarige te allen tijde kan vragen de opname te onderbreken. Van die mededeling wordt in het proces-verbaal gewag gemaakt.

Tijden het verhoor kan de minderjarige te allen tijde vragen de opname ervan te onderbreken. Aan dat verzoek wordt onmiddellijk gevolg gegeven en in het proces-verbaal wordt daarvan gewag gemaakt.

Art. 96. — Een proces-verbaal van het opgenomen verhoor wordt opgesteld binnen achtenveertig uur of onmiddellijk ingeval de verdachte van zijn vrijheid is beroofd. Behalve de vermeldingen bedoeld in artikel 47bis, worden in het proces-verbaal de belangrijkste elementen van het onderhoud, en eventueel de meest relevante passages vermeld.

Tot de volledige en letterlijke overschrijving van het verhoor wordt overgegaan op verzoek van de onderzoeksrechter, van de procureur des Konings, van de persoon die wordt gehoord of van de partijen die in het geding betrokken zijn. In die overschrijving worden het gedrag en de uitdrukkingen van de minderjarige weergegeven. De overschrijving wordt zo spoedig mogelijk bij het dossier gevoegd.

Art. 97. — Van de opname van het verhoor worden twee cassettes gemaakt. Beide cassettes worden als originelen beschouwd en ter griffie als overtuigingsstuk neergelegd.

In geval van noodzaak, inzonderheid met het oog op de overschrijving of op het deskundigenonderzoek, kan een van de cassettes ter beschikking worden gesteld van de politiedienst of van de aangewezen deskundige.

Van de cassettes mag geen enkele kopie worden gemaakt.

Art. 98. — Indien het onontbeerlijk is de minderjarige opnieuw te verhoren, het verhoor aan te vullen of over te gaan tot confrontatie, beveelt de procureur des Konings, de onderzoeksrechter, het onderzoeksgerecht of het vonnisgerecht bij een met redenen omklede beslissing een nieuw verhoor of de confrontatie in de vorm en onder de voorwaarden omschreven in de artikelen 91 tot 97.

Art. 99. — De cassette mag slechts worden bekeken door de personen die in het kader van het gerechtelijk dossier beroepshalve betrokken zijn bij het opsporingsonderzoek, het gerechtelijk onderzoek of het vonnis, alsmede door de partijen in het geding.

De niet aangehouden verdachte en de burgerlijke partij kunnen hiertoe overeenkomstig artikel 61ter bij de onderzoeksrechter een verzoek indienen.

Le visionnage est de droit pour toutes les parties après que le procureur du Roi a pris des réquisitions en vue du règlement de la procédure, conformément à l'article 127.

Art. 100. — Les procès-verbaux d'interrogatoire et les bandes d'enregistrement audiovisuelles sont produits devant la juridiction d'instruction et la juridiction de jugement en lieu et place de la comparution personnelle du mineur.

Toutefois, lorsqu'elle estime la comparution du mineur nécessaire à la manifestation de la vérité, la juridiction de jugement peut l'ordonner par une décision motivée.

Art. 101. — Les cassettes peuvent être détruites sur décision de la juridiction de jugement. Dans les autres cas, elles sont conservées au greffe et détruites après expiration du délai de prescription de l'action publique ou de l'action civile lorsque celle-ci est postérieure, et, en cas de condamnation, après exécution totale ou prescription de la peine.».

N° 60 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 29ter (nouveau)

Insérer un article 29ter, rédigé comme suit :

«Art. 29ter. — Dans l'article 190, alinéa 2, du même Code, modifié par les lois du 10 juillet 1967 et du 4 juillet 1989, les mots «articles 372 à 378 du Code pénal» sont remplacés par les mots «articles 423 à 424sexies du Code pénal».

N° 61 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 29quater (nouveau)

Insérer un article 29quater, rédigé comme suit :

«Art. 29quater. — § 1. L'article 190bis du même Code, inséré par la loi du 10 octobre 1967, en devient l'article 190ter;

§ 2. Un nouvel article 190bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 190bis. — En ce qui concerne les témoins mineurs, le tribunal fait, le cas échéant, application des articles 92 à 101 relativement à l'audition enregistrée.

Alle partijen hebben het recht om de cassette te bekijken nadat de procureur des Konings overeenkomstig artikel 127 de regeling van de rechtspleging heeft gevorderd.

Art. 100. — De processen-verbaal van het verhoor en de audiovisuele banden van de opname worden voorgelegd en vertoond aan het onderzoeksgerecht en aan het vonnisgerecht, zulks in de plaats van de persoonlijke verschijning van de minderjarige.

Wanneer het de verschijning van de minderjarige noodzakelijk vindt voor de waarheidsvinding, kan het vonnisgerecht evenwel bij een met redenen omklede beslissing de verschijning bevelen.

Art. 101. — De cassettes kunnen bij beslissing van het vonnisgerecht vernietigd worden. In de andere gevallen worden zij ter de griffie bewaard en vernietigd na afloop van de verjaringstermijn van de strafvordering of van de burgerlijke rechtsvordering wanneer deze op een later tijdstip valt en, in geval van veroordeling, na de volledige tenuitvoerlegging of verjaring van de straf.».

Nr. 60 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 29ter (nieuw)

Een artikel 29ter invoegen, luidend :

«Art. 29ter. — In artikel 190, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 10 juli 1967 en van 4 juli 1989, worden de woorden «artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek» vervangen door de woorden «artikelen 423 tot 424sexies van het Strafwetboek».

Nr. 61 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 29quater (nieuw)

Een artikel 29quater invoegen, luidend :

«Art. 29quater. — § 1. Artikel 190bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967, wordt artikel 190ter;

§ 2. Een nieuw artikel 190bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«Art. 190bis. — Wat de minderjarige getuigen betreft, past de rechtbank, in voorkomend geval, de artikelen 92 tot 101 inzake het opgenomen verhoor toe.

Lorsqu'il estime la comparution du mineur nécessaire à la manifestation de la vérité, elle est organisée par vidéoconférence, à moins que le mineur n'exprime la volonté de témoigner à l'audience.

En cas d'audition par vidéoconférence, le mineur est entendu dans une pièce séparée, en présence, le cas échéant, de la personne visée à l'article 91, de son avocat, d'un technicien et d'un expert psychiatre ou psychologue.

Si le tribunal l'estime nécessaire à la sérénité du témoignage, il peut, dans tous les cas, limiter ou exclure le contact visuel entre le mineur et le prévenu.

Cet article est applicable aux mineurs dont l'audition a été enregistrée en vertu de l'article 92 et qui ont atteint l'âge de la majorité au moment de l'audience.»».

N° 62 DE MM. VERWILGHEN ET VANDEURZEN

Art. 29quinquies (nouveau)

Insérer un article 29quinquies, rédigé comme suit :

«Art. 29quinquies. — Un article 327bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 327bis. — En ce qui concerne les témoins mineurs, le président fait, le cas échéant, application des articles 92 à 101 relativement à l'audition enregistrée.

Lorsqu'il estime la comparution du mineur nécessaire à la manifestation de la vérité, elle est organisée par vidéoconférence, à moins que le mineur n'exprime la volonté de témoigner à l'audience.

En cas d'audition par vidéoconférence, le mineur est entendu dans une pièce séparée, en présence, le cas échéant, de la personne visée à l'article 91, de son avocat, d'un technicien et d'un expert psychiatre ou psychologue.

Si le président l'estime nécessaire à la sérénité du témoignage, il peut dans tous les cas, limiter ou exclure le contact visuel entre le mineur et l'accusé.

Cet article est applicable aux mineurs dont l'audition a été enregistrée en vertu de l'article 92 et qui ont atteint l'âge de la majorité au moment de l'audience.»

Wanneer hij de verschijning van de minderjarige noodzakelijk vindt voor de waarheidsvinding, wordt deze verschijning bij wege van videoconferentie georganiseerd, tenzij de minderjarige de wil uitdrukt op de zitting te getuigen.

In geval van verhoor door middel van videoconferentie wordt de minderjarige gehoord in een afzonderlijk lokaal in aanwezigheid, in voorkomend geval, van de in artikel 91 bedoelde persoon, zijn advocaat, een lid of leden van de technische dienst en een psychiater of psycholoog.

Wanneer de rechtbank het noodzakelijk vindt voor de sereniteit van de getuigenis, kan zij het oogcontact tussen de minderjarige en de beklaagde in alle gevallen beperken of uitsluiten.

Dit artikel is van toepassing op minderjarigen waarvan het verhoor werd opgenomen met toepassing van artikel 92 en die de leeftijd van de meerderjarigheid hebben bereikt op het moment van de zitting.»».

Nr. 62 VAN DE HEREN VERWILGHEN EN VANDEURZEN

Art. 29quinquies (nieuw)

Een artikel 29quinquies invoegen, luidend :

«Art. 29quinquies. — Een artikel 327bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«Art. 327bis. — Wat de minderjarige getuigen betreft, past de voorzitter, in voorkomend geval, de artikelen 92 tot 101 inzake het opgenomen verhoor toe.

Wanneer hij de verschijning van de minderjarige noodzakelijk vindt voor de waarheidsvinding, wordt deze verschijning bij wege van videoconferentie georganiseerd, tenzij de minderjarige de wil uitdrukt op de zitting te getuigen.

In geval van verhoor door middel van videoconferentie wordt de minderjarige gehoord in een afzonderlijk lokaal in aanwezigheid, in voorkomend geval, van de in artikel 91 bedoelde persoon, zijn advocaat, een lid of leden van de technische dienst en een psychiater of psycholoog.

Wanneer de voorzitter het noodzakelijk vindt voor de sereniteit van de getuigenis, kan hij het oogcontact tussen de minderjarige en de beschuldigde in alle gevallen beperken of uitsluiten.

Dit artikel is van toepassing op minderjarigen waarvan het verhoor werd opgenomen met toepassing van artikel 92 en die de leeftijd van de meerderjarigheid hebben bereikt op het moment van de zitting.»

JUSTIFICATION

A l'occasion du projet de loi relative à la protection pénale des mineurs, il a été décidé, d'une part, d'introduire l'enregistrement audiovisuel des auditions de mineurs dans le chapitre VII du Livre Ier du Code d'instruction criminelle, intitulé actuellement «De l'audition des mineurs victimes de certains délits» et, d'autre part, en cas de nécessité, de permettre devant les juridictions de jugement la comparution des mineurs par vidéoconférence.

En réglementant cette matière dans le Code d'instruction criminelle, il a été tenu compte de la loi du 12 mars 1998 relative à l'amélioration de la procédure pénale au stade de l'information et de l'instruction, et du projet de directive ministérielle relative aux enregistrements audiovisuels des auditions des mineurs d'âge victimes ou témoins d'abus sexuels ou d'autres maltraitances graves, basée sur les travaux du groupe de travail chargé de l'étude de cette question.

Art. 28

Cet article vise à permettre au procureur du Roi de refuser au mineur ou de différer jusqu'à l'âge de dix-huit ans la communication de la copie du procès-verbal de son audition, en cas de risque de déposition ou de non préservation de son caractère personnel.

Il importe toutefois de permettre au mineur de prendre connaissance du contenu du procès-verbal, accompagné d'un avocat ou d'un assistant de justice.

Art. 29

Cet article prévoit pour le juge d'instruction les mêmes facultés de refus ou de report de la communication de la copie de l'audition du mineur que celles prévues à l'article 28 au niveau du procureur du Roi.

Art. 29bis

L'application du chapitre VII est étendue aux mineurs témoins d'infractions sexuelles (art. 423 à 424sexies) et aux mineurs victimes ou témoins des infractions de prise d'otages (art. 347bis), de corruption de la jeunesse ou de prostitution (art. 379, 380, 380bis, 380ter), d'outrages publics aux bonnes mœurs (art. 383, 383bis, 385, 386, 387), de coups et blessures (art. 398 à 405, et 410), de non-assistance à personne en danger (art. 422bis et ter), de délaissement (art. 428), de privation d'aliments ou de soins (art. 430 et 430bis) ou d'enlèvement (art. 431).

Les articles 90 à 101 abrogés sont rétablis en vue de définir les conditions et les modalités de l'audition enregistrée. Celle-ci pourra être ordonnée en cas d'infractions visées à l'article 91 ou en présence de circonstances graves et exceptionnelles en cas d'autres infractions.

Les points principaux sont les suivants : le consentement du mineur de plus de douze ans à l'enregistrement de l'audition, - étant entendu que l'accord des parents n'est pas davantage requis sur l'enregistrement que sur le principe de l'audition -; la limitation des personnes autorisées à assister à l'audition et de celles qui pourront visionner la cas-

VERANTWOORDING

Naar aanleiding van het ontwerp betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen is besloten om enerzijds de audiovisuele opname van verhoren van minderjarigen in te voeren in hoofdstuk VII met als huidig opschrift «Het verhoor van minderjarigen die het slachtoffer zijn van bepaalde misdrijven» en, anderzijds, in noodgevallen, de verschijning van minderjarigen door videoconferentie toe te laten.

Ter regeling van deze aangelegenheid in het Wetboek van strafvordering is rekening gehouden met de wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek en met de ministeriële richtlijn over de audiovisuele opname van het verhoor van minderjarige slachtoffers of getuigen van seksueel misbruik of andere zware mishandelingen, op grond van de werkzaamheden van de werkgroep belast met het onderzoek van die aangelegenheid.

Art. 28

Krachtens dit artikel kan de procureur des Konings aan een minderjarige de mededeling van een kopie van zijn verhoor weigeren of uitstellen tot hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt in geval het risico bestaat van ontneming of niet bewaring van het persoonlijk karakter. Het is niettemin belangrijk om de minderjarige toe te laten kennis te nemen van het inhoud van het proces-verbaal in gezelschap van een advocaat of een justitie-assistent.

Art. 29

Krachtens dit artikel kan de onderzoeksrechter de mededeling van de kopie van het verhoor van de minderjarige weigeren of uitstellen, zoals trouwens ook is bepaald in artikel 28 ter zake van de procureur des Konings.

Art. 29bis

De toepassing van hoofdstuk VII wordt uitgebreid tot minderjarige getuigen van seksuele agressie (art. 423 tot 424sexies) en tot minderjarige slachtoffers of getuigen van misdrijven van gijzeling (art. 347bis), van bederf van de jeugd en prostitutie (art. 379, 380, 380bis, 380ter), van openbare schennis van de goede zeden (art. 383, 383bis, 385, 386, 387), van slagen en verwondingen (art. 398 tot 405, en 410), van verzuim hulp te verlenen (art. 422bis en ter), van verlaten (art. 428), van onthouding van voedsel en zorgen (art. 430 en 430bis) of van ontvoering (art. 431).

De opgeheven artikelen 92 tot 101 worden opnieuw opgenomen met het oog op de vaststelling van de voorwaarden en de modaliteiten van het opgenomen verhoor. Dit laatste zal kunnen worden bevolen in geval van in artikel 91 bedoelde misdrijven of in aanwezigheid van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden in geval van andere misdrijven.

De belangrijkste aspecten ervan zijn : de toestemming van de minderjarige van twaalf jaar en meer voor de opname van het verhoor, - met dien verstande dat de toestemming van de ouders noch vereist is voor de opname noch voor het verhoor -; de beperking van de personen die gemachtigd zijn om het verhoor bij te wonen en van diegenen

sette; la possibilité pour le mineur de demander l'interruption de l'enregistrement à tout moment; l'établissement du procès-verbal de l'audition au plus tard dans les quarante-huit heures et la retranscription intégrale et littérale de celle-ci sur demande; l'interdiction de copier les cassettes originales.

Cette nouvelle procédure permettra l'utilisation des procès-verbaux et des enregistrements devant les juridictions d'instruction et de jugement en lieu et place de la comparution personnelle du mineur.

Art. 29ter

Cet article de pure forme procède à l'adaptation de la numérotation des articles visés à l'article 190.

Art. 29^{quater} et *quinquies*

Ces articles posent le principe de l'audition du mineur par vidéocassette, au niveau du tribunal correctionnel et de la Cour d'assises. Le mineur est entendu dans une pièce séparée, en la présence éventuelle des personnes citées à l'alinéa 3.

Il peut toutefois exprimer la volonté de comparaître à l'audience.

Afin de limiter au maximum l'impact psychologique sur le mineur de la mise en présence physique ou par le biais de la vidéoconférence, avec le prévenu ou l'accusé, leur champ visuel respectif peut être limité de telle sorte que le mineur ne puisse voir le prévenu ou l'accusé, et/ou que celui-ci ne puisse le voir. A cet effet, en cas de comparution du mineur à l'audience, un écran pourra par exemple être placé dans la salle d'audience.

N° 63 DE M. BOURGEOIS
(Sous-amendement à l'amendement n° 59)

Art. 29bis (nouveau)

A l'article 94 proposé, remplacer les mots «et un expert psychiatre ou psychologue» par les mots «, un expert psychiatre ou psychologue et l'avocat de l'inculpé».

JUSTIFICATION

Afin de respecter la Cour européenne des droits de l'homme, la loi doit prévoir le droit à la confrontation.

die de cassette kunnen bekijken; de mogelijkheid voor de meerderjarige om te allen tijde de onderbreking van de opname te vragen; het opstellen van het proces-verbaal ten laatste binnen achtenveertig uur en volledig en letterlijke overschrijving ervan op verzoek; het verbod de oorspronkelijke cassettes te kopiëren.

Krachtens deze nieuwe procedure mogen de processen-verbaal en de opnames worden gebruikt voor de onderzoeksgerechten en de vonnisgerechten in de plaats van de persoonlijke verschijning van de minderjarige.

Art. 29ter

Dit puur formele artikel verandert de nummering van de in artikel 190 bedoelde artikelen.

Art. 29^{quater} en *quinquies*

Deze artikelen stellen het beginsel van verschijning van minderjarigen door videoconferentie voor, op het niveau van de correctionele rechtbank en het Assisenhof. De minderjarige wordt verhoord in een afzonderlijk lokaal, in eventuele aanwezigheid van de in het derde lid vermelde personen.

Hij kan niettemin zijn wil uitdrukken op de zitting te getuigen.

Om de psychologische impact op de minderjarige van de aanwezigheid van de beklaagde of de beschuldigde, hetzij fysiek hetzij door middel van videoconferentie, zoveel mogelijk te beperken, kan hun respectieve gezichtsveld worden beperkt zodat de minderjarige de beklaagde of de beschuldigde niet kan zien, en/of deze laatste hem niet kan zien. In dat opzicht zal, in geval van verschijning van de minderjarige op de zitting, bij voorbeeld, een scherm kunnen worden geplaatst in het verhoorzaal.

M. VERWILGHEN
J. VANDEURZEN

Nr. 63 VAN DE HEER BOURGEOIS
(Subamendement op amendement nr. 59)

Art. 29bis (nieuw)

In het voorgestelde artikel 94, de woorden «en de advocaat van de verdachte» toevoegen.

VERANTWOORDING

Ten einde niet strijdig te zijn met het EVRM dat in het recht op confrontatie voorziet.

G. BOURGEOIS